

«Թուրքիան բարձր գին կվճարի «Փեթրիոթների» սեղակայման համար»

Թեհրանում հայտարարել է հեղափոխության առաջնորդի ռազմական խորհրդականը

«Ազգ» նախորդ համարում «Թուրքիան «Ազգ» Սիրիայի բանակի» համար «Կալաբանիկոլի» փամփուռներ է արտադրում» վերնագրով նշել էին, որ Սիրիայի սահմանին «Փեթրիոթ» հակահրթիռային համակարգեր սեղակայելու վարչապետ Երդոհանի կառավարության ձեռնարկները բուն հակազդեցություն են առաջ բերել հասկալի սարածաբանի երկրներում:

Տյան սերունդներում գործող սինդիկատների թակարդը: «Փեթրիոթները» չեն նդաստելու Թուրքիայի անվտանգությանը, ընդհակառակը՝ հեղինակագրվելու են նրան Սիրիայի ժողովրդի աչքում, որն առանց այդ էլ հարեանի նկատմամբ դավաճանության մեջ է մեղադրում ԱՆԿարային»:

Հակազդեցության դարազայում խոսքն առաջին հերթին վերաբերում էր Իրանին, մասնավորապես՝ արտոնողականության Ալի Լարիջանին: Ինչպես տեսնում է, այդ հակազդեցությունը ստանալից բնույթ է ստանում, որովհետև Լարիջանից հետո նոյեմբերի 28-ին Թեհրանում «Փեթրիոթների» առնչությամբ ելույթ է ունեցել հեղափոխության առաջնորդ այաթոլլահ Ալի Խամենեյի ռազմական գլխավոր խորհրդական, գեներալ Յադոլլահ Ջավանին եւ ավելի քան կոտս արտահայտություններով նախազգուշացրել է Թուրքիային:

Այն դեպքում, երբ Թեհրանում հեղափոխության առաջնորդի ռազմական խորհրդական, գեներալ Ջավանին ստանում էր Թուրքիային, ԱՆԿարայում վարչապետ Երդոհանը մամուլի ասուլիս էր հրավիրել Սեյեդալի վարչապետ Աբդուլ Մբայեի հետ:

Թուրքական «Սաբախի» վայրույթում, գեներալ Ջավանին Թուրքիայի սարածում «Փեթրիոթների» սեղակայումը համարել է ռազմավարական լուրջ սխալ, ադա ավելացրել է. «Եթե այդ «Փեթրիոթները» դարձնվում են Սիրիայի դեմ ռազմական գործողությունների դիմելու համար, ադա թող հայտնի լինի, ԱՆԿարան ավելի քան բարձր գին է վճարելու, քան վճարել է եւ կրելու է շատ լուրջ վնաս: Սիրիայի ձգձգմանի առաջացման դրանից Թուրքիան ընկավ արեւ-

Թուրք լրագրողը հարցրեց. «Իրանն այսօր հայտարարել է. «Եթե «Փեթրիոթները» օգտագործեն Սիրիայի դեմ, ադա Թուրքիան դրա համար բարձր գին կվճարի»: Ինչպե՞ս է գնահատում այս հայտարարությունը»: Հարցին ի պատասխան, Երդոհանը թուրքական հեռուստաստույթում ասաց. «Ոմանք Իրանում ժամանակ առ ժամանակ այս կարգի հայտարարություններ արել են եւ շարունակում են անել: Երբ մեզ դիմում են Իրանի ղեկավարներին, մեզ մշտապես ասում են. «Դա դաժանակամ սեպակ է, այլ՝ անճանակամ»: Դրան արդեն սովորել ենք, որովհետև այդպես վարվել են ոչ թե մեկ, երկու, երեք անգամ, այլ՝ միշտ: Թեև մեր արտոնողականությանը կարող է վնասվել, բայց ես նախապես գիտեմ, որ Մուրիդ «դա անճանակամ կարծիք է, ոչ թե՛ դաժանակամ» միտք ասեմ»:

Ո՞վ է նոր ջոկում, ո՞վ խառնում հասիկը որումին

ՎԱՐՈՒՆ ԱՎԱԳՅԱՆ

Մարդ ասած, չհոգնեցի՞մ միասնական թեկնածուի ստատուսը: Մարտավարական, ռազմավարական մոտեցումներից, մաթեմատիկական գաղափարներին, բարդ ու սակավարժ վերլուծություններից՝ ո՞վ ո՞ւմ է ֆռազնում, ո՞վ է ժամանակ ձգում, ո՞վ ի՞նչ է սալիս՝ սեղն ի՞նչ առնում, դայմանավորված, թե իսկական միասնական թեկնածուի շուրջն են սակարկությունները ...

Գեոդոլիսիկ կենսոմնների, սարածաբանային մեծ խաղացողների եւ այլ մեծամեծ ֆլան-ֆուսանի մասին սիրուն-գույնզգույն սերը բիլիարդի գնդակների նման էսուեն կողմը գլորելուց, մարդ ես, գուցե ընկնեն ինչ-որ ցանց: Էն մեծ խառնվածի սիրուն տափերն են՝ բանտիկոլ-բանոլ բացելուց, ու մեջը մի անդեմ քան զսնելուց, անգամ այն սեսակի մի ադրամ, թե մեր ֆաղափանց գաղափարադաս, միասնական, այլընտրանքային, կոմպրոմիսային թեկնածուի շուրջը: Ու համայնքվելը չի սկսելու ամեն անգամվա ղեկ 5 հազար դրամից... թու, է-ժան ասացիմ, գոնե նշանողը չզցեիմ:

Բա գիտեմ, էս ողջ բազարը, դու մի ասի, 2017-18 թվի խորհրդարանային ընտրությունների հետ է կապված ու ոչ թե մեր ֆի սակի 2013-ի: Մարդիկ հիմնականից են դաժանակամ, ոնց որ՝

հայերը նոր տարում մի երկու ամիս առաջ են դաժանակամ, բուր-մուղ դնում «խոլորը», կոնֆես գալաժ անում, որ Տեղեցի չուսեն... *ՏԽ ԷԶ 3*

Նախագահ Մարգարյան.

«Տույժ կարելու է ԼՂՏ վերադարձը դարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթաց»

Երեկ Երեւանում մեկնարկեց Տարածաբանային անվտանգության դիմադրական Հարավային Կովկասում» միջազգային գիտաժողովը: Հայաստանի նախագահը ներկա էր գնվել եւ ողջունել մասնակիցներին: Խոսելով տարածաբանային եւ արտահարածաբանային ուժային կենսոմնների քաղաքականության եւ միջազգային հարաբերությունների մասին, նախագահը ներկա էր գնվել եւ ողջունել մասնակիցներին: Խոսելով տարածաբանային եւ արտահարածաբանային ուժային կենսոմնների քաղաքականության եւ միջազգային հարաբերությունների մասին, նախագահը ներկա էր գնվել եւ ողջունել մասնակիցներին:

Նրա համոզված է, որ առկա հակամարտությունները կարող են լուծվել բացառապես խաղաղ բանակցությունների ճանապարհով եւ միջազգային իրավունքի հիմնարար սկզբունքների հիման վրա. «Հայաստանի Հանրապետության համար դարաբաղյան հակամարտության խաղաղ լուծման միակ ընդունելի հարթակը Սինսի խմբի ձեռնարկն է: Ցանկանում են հասնել ընդգծել, որ տարածաբանային եւ արտահարածաբանային ուժային կենսոմնների քաղաքականության եւ միջազգային հարաբերությունների մասին, նախագահը ներկա էր գնվել եւ ողջունել մասնակիցներին:

Մեր Սարգսյանը ասել է, որ Արթուրյանի կողմից տարածաբանային իրականացվող ստանդարտները միջազգային հարաբերությունների միջոցով ընդունվելու են, որպեսզի ստանդարտները կարողանան իրականացնել իրենց նպատակը: Սինսի խմբի անդամները, որը նախագահը ներկա էր գնվել եւ ողջունել մասնակիցներին:

Սեյրաբյանը ասել է, որ Արթուրյանի կողմից տարածաբանային իրականացվող ստանդարտները միջազգային հարաբերությունների միջոցով ընդունվելու են, որպեսզի ստանդարտները կարողանան իրականացնել իրենց նպատակը: Սինսի խմբի անդամները, որը նախագահը ներկա էր գնվել եւ ողջունել մասնակիցներին:

Վաղվա «Ազգ» Մեակույթ-Տավելվածում»

Ո՞վ է մտավորականը, մտավոր աշխատանք կատարող միայն, թե՛ նաեւ մտավորական կեցվածք ու վերաբերմունք ունեցողը: Լեւոն Մուրադյանի հրատարակչության ռուբրիկայում հայ մտավորականությանը:

Ալեքսանդր Սոլժենիցինի «Իվան Դեմիտրիչի մեկ օրը» վիդեոյի տրամադրության 50-րդ տարվա առիթով. Ջորջ Բալայանի հրատարակումը:

Սովետական իրականության 37-ականների մթնոլորտի արձագանքները Ավ. Իսահակյանի դրամատիկական թվային զգացմունքների սակ դաժանակամ:

մոմոմներ, բանաստեղծական գաղափարային-մեթոդներ՝ ըստ Երվանդ Տեր-հաչատրյանի:

XV-XX դարերի թուրք գրականության համառոտ ակնարկ. ներկայացնում է Խորեն Մարտիրոսյանը:

Հնդկական «Ռամայանա» էպոսի հայերեն առաջին համառոտված թարգմանությունը: Էդուարդ դեմ ու նշանակությունը հնդկ ժողովրդի բարոյական նկարագրի ձեւավորման մեջ՝ ըստ Ինգա Պետրոսյանի:

Մ. Բ.

Կրկին Երեւանի կիսակառույցների վերաբերյալ

Գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Մարգարյանը անդրադարձավ այս հարցի զարգացումներին

Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Մարգարյանի երեկ սեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի թեման մայրաքաղաքի կիսակառույց հայտնի շինությունների հետագա ձևակազմումն էր: Նախորդ մամուլի ասուլիսի ժամանակ գլխավոր ճարտարապետը ասել էր, որ այն կառուցադասողները, ովքեր կիսաս են թողել կամ ընդհանրապես ուրեւ աշխատանք չեն կատարել, ղեկավարվելով ֆալսեթներով, ներկայացնում են շինարարական ներդրումային կառուցադասման հսկայական ծախսեր: Այլապես այդ տարածքները ղեկավարվել են զերակա ծախ:

Առաջինը «Սեւան» հյուրանոցի հարցն է: Ըստ Նարեկ Մարգարյանի՝ սեփականատերերի հետ ֆինանսավորման ընթացքում եւ լուծարման ժամանակ գլխավոր ճարտարապետը ասել էր, որ այն կառուցադասողները, ովքեր կիսաս են թողել կամ ընդհանրապես ուրեւ աշխատանք չեն կատարել, ղեկավարվելով ֆալսեթներով, ներկայացնում են շինարարական ներդրումային կառուցադասման հսկայական ծախսեր: Այլապես այդ տարածքները ղեկավարվել են զերակա ծախ:

ցային համալիր երկու մասնաշենքով՝ 150 մ եւ 90 մ բարձրությամբ: Սակայն Երեւանի ֆաղափանցաբանի դաժանակամ նախագծում ղեկավարվելով սեփականատերերի անհամապատասխան պահանջներով, եւ կառուցվող շենքերի բարձրությունը ղեկավարվել է լինի 120 մ եւ 70 մ: Գլխավոր ճարտարապետի սեղեկագրում՝ այժմ բանակցում են սեփականատերերի հետ, որ ֆաղափանցաբանի այս դաժանակամ ներառվի նոր նախագծում, որը կլինի մի ֆանի ամից:

ՏԽ ԷԶ 3

500-600 դրամ. հենց այսֆան է գնահատվում «Ջարերի սիմֆոնիայի» յուրաքանչյուր ֆարը

Երկարամյա քաղաքային զանգուր

Թեմիտ Գառնու ձորի «Ջարերի սիմֆոնիան» եւ հասկարտես «Բազայե երգեհոն» սյունածեւ ֆարերը համարվել են երկարամյա հուշարձան, բայց դրանց անձնագիր չունենալով, ինչի հետեւանով բնության այդ յուրահասուի հուշարձանը կամաց-կամաց վերածվում է Ջուղայի գերեզմանոցի: Մտահոգությունն ու եզրակացությունը բնադասական ակադեմիկոս Սամվել Հովհաննիսյանին են: Վերջինս մի ֆանի անգամ նկարահանել է, թէ ինչո՞ւ են աշխարհում եզակի վեցանկյուն ֆարերի սիմֆոնիան ոչնչացնում: Վերջին անգամ ակադեմիկոսը նոյեմբերի 26-ին է եղել հուշարձանի սարածում ու կրկին արձանագրել, որ հուշարձանի ֆարերը բանվորները կոտրում են, բեռնատարներով սանում անենայն հավանականությամբ որդես շինանյութ օգտագործելու համար: Երբ մի ֆանի սարի առաջ աղմուկ բարձրացավ, որ Ազգային տպագրարարի սնօրեն Փարավոն Միհրանյանն իր անառնուցը կառուցում է հուշարձանի ֆարերով, «Ջարերի սիմֆոնիան» հայտնվեց նաեւ իրավապահների ուսուցչության կենտրոնում: Հուշարձանի մասին կրկին հիշեցին, երբ լուրեր սարածվեցին, որ հուշարձանի ֆարերը վաճառվում են, իսկ այդ ամենի թիվում գնում է Աժ մարտահարձի Զոհիկ Արաքելյանը: Ոստիկանությունը հայտարարեց, որ իրենք առաջուցներ չունեն, սակայն խոսակցության սարածը հսկել: Միջնադարյան հուշարձան այցելող բնադասական ակադեմիկոսները հավաստիացնում են՝ սարածը

չի հսկվում: «Մեկը կա նսած՝ բոլորից փող է վերցնում, մյուսն էլ սարածը վերածել է համափայրի», ասում է Սամվելը: Ակադեմիկոսները համոզված են, որ նման լայնածավալ գործը հնարավոր չէ իրականացնել առանց ղեկավարի մասինների իմացության: Ավելին, իրանահայ բնադասական-ակադեմիկոս Սամվել Հովհաննիսյանը հավաստիացնում է, որ այս սարվա հոկեսները 22-ին հանդիմել են գյուղապետին: Վերջինս հավաստիացրել է, որ կղզին ուսիկանություն, սակայն հետագան ցույց է սվել, որ գյուղապետը ոչինչ չի ձեռնարկում: Սարածներն զարմացրել է այն փաստը, որ զբոսաբերությունը զարգացնել ցանկացող ղեկավարները ոչինչ չի ձեռնարկում այդ վանդալիզմի

դեմ, մինչդեռ Հայաստան այցելողներն առաջին հերթին այցելում են Գառնի եւ Գեղարդ: Գյուղացիներից շատերը բնադասականներին դատում են, որ իրենք էլ են ֆարերը կոտրում, հաճախորդներ են գտնում եւ յուրաքանչյուր ֆարը 500-600 դրամով վաճառում: «Ազգ» օրաթերթը բազմիցս անդրադարձել է Գառնու «Ջարերի սիմֆոնիա» հուշարձանի խնդրին: Երկու սարի առաջ, երբ մենք հերթական անգամ անդրադարձանք խնդրին ու գրեցինք, որ հուշարձանի ֆարերը վաճառվում են, Կոստանի ուսիկանությունից զանգեցին խմբագրությունը՝ հավաստիացնելով, որ հետամուտ են լինելու գործին եւ հսկելու են սարածը: Միջնադար, ինչո՞ւ են սենում են...»

Ի խնդիր գիտական չափանիշների

«Ազգ» օրաթերթի 2011 թ. նոյեմբերի 29-ի համարում տպագրվել էր միջազգային ճանաչման երեք հայ գիտնականների՝ Ա. Ալիխանյանի անվան ազգային լաբորատորիայի ֆիզիկա-մաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր-դոկտորներ Սեդեյ Սահյանյանի (ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս), Վահագն Գուրգոյանի եւ Արա Սեդրակյանի ստորագրությամբ «Բաց մամակ» ուղղված ՀՀ ԳԱԱ մաթագահ Ռադիկ Մարտիրոսյանին, ԿԳ մաթարար Արմեն Աւոյանին եւ ԲՈՂ-ի մաթագահ Արսուշա Ղուկասյանին, որտեղ Համբարձումյանի անվան Բյուրականի ստղագիտությանի ներկայիս սնօրեն Հայկ Հարությունյանի դոկտորական ասենախոսությունը որակված էր որդես հակագիտական: Միեւնույն կարծիքն էր հայտնվել նաեւ ՀՀ ԳԱԱ արհասանմանյան անդամ Երվանդ Թերզյանը: Իսկ Ալիխանյանի անվան ժեսական եւ փորձարարական ֆիզիկայի ինստիտու-

տի դոկտոր, Ռուսաստանի ԳԱ-ի թղթակից անդամ Մ. Ի. Վիսոկոկո կարծիք-նամակում ասված է. «Այդ ասենախոսության ղեկավարությունը կվնասի միտք բարձր մակարդակի վրա գտնվող Հայաստանի գիտությանը»: Հիմնվելով հեղինակավոր գիտնականների կարծիքների վրա՝ Բյուրականի ստղագիտությանի նորնիսր Գիտական խորհուրդը որոշել է չեղյալ համարել Հ. Հարությունյանի դոկտորական ասենախոսությունը ղեկավարող մաթագիտությանի Երազմավորելու մաթիկին ԳԻ-ի եզրահանգումը եւ, նշանակելով մասնագիտական նոր փորձաքննություն, դիմել է ֆիզիկա-մաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր Գագիկ Տեր-Ղազարյանին: Վերջինիս գրախոսականում մասնավորապես ասված է. «Վերոհիշյալ ասենախոսությունը եւ այս թեմայով «Աստղագիտական» հանդեսում տպագրված 13 հոդվածներն ու 3 կոմիտերանսի նյութերը

գիտականորեն բավարար հիմնավորված չեն եւ հակասում են ժամանակակից ժեսական եւ փորձարարական ֆիզիկային եւ դիտողական աստղագիտական: «Գիտնականական արդյունքներ» անընդունելիության եւ «գիտական դրույթների» ոչ բավարար հիմնավորման նման դարգայում ասենախոսությունը չի կարող բավարարել ՀՀ ԲՈՂ-ի դահանջներին, ուստի այն չի կարելի երաշխավորել ղեկավարմանը» (հղումը՝ www.168.am): Այս գրախոսականի եւ վերոհիշյալ գիտնականների կարծիքների հիմնավորումով, ԳԻ-ն որոշում է ընդունել, որ աստղագիտությանի գիտական խորհուրդը ղեկավարությունը չի երաշխավորում Հ. Հարությունյանի դոկտորական ասենախոսությունը: Հանրությունը եւ մամուլը երեսուրթը ընդունում են որդես անհրաժեշտ ֆայլ գիտական չափանիշների ղեկավարության: Գ. Ա.

USUՐԻՎԻ

Պորոցը վերադարձվել է հայերին

Մամբուլի 13-րդ դասարանի ուղտամբ Ըիլիլի 200-ամյա հայկական դորոցը 33 սարի թուրական կառավարության կողմից բռնագրավված լինելուց հետո վերադարձվել է իր սկսական տերերին՝ Սե Ղա-

զար հայկական եկեղեցուն եւ նրա դորոցական հիմնադրամին: «Մեր ջանքերը իզուր չանցան: Այժմ հավաստում են, որ լավ բաներ դեռ կատարվում են մեր օրերում», այդ առթիվ հայտարարել է հիմ-

նադրամի մաթագահ Ռիսա Նուրուրը: Լուրը հրապարակվել է «Արմինյան միոր-սփեթեթեր» շաբաթաթերթում իր նոյեմբերի 10-ի համարում: Ա. Ս.

Նոր Նախիջեանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմ. ղեկավարն անսեսել է Եզրաս արբազանի օրհնությունն ու համաձայնությունը

«Ազգը» երկվա համարում անդրադարձել էր «Հայկական հացը» ֆիլմի խնդրին: Ռեժիսոր Արման Գասթարյանի ներկայացմամբ՝ Նախիջեանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի առաջնորդը խոչընդոտել է, որ ֆիլմը ներկայացվի Սանկտ Պետերբուրգում անցկացվելիք «Նեակի Բլազովես» ֆրիստենական ֆիլմերի միջազգային փառասունին մասնակցելու համար: Ռեժիսորի ներկայացմամբ՝ խոչընդոտի դատաձեռն այն էր, որ ֆիլմի հովանավոր, Ռուսաստանում բնակվող մեծահարուստ Վարդես Արծունյան եւ Նոր Նախիջեանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի առաջնորդ Եզրաս արեթիսկոպոս Ներսեսյանի հարաբերությունները վասացել են եւ միջանձնային հարաբերությունների ղեկավար Ֆիլմը չի ցուցադրվել փառասունին: Ռեժիսորի խոսքերով՝ իրենք դահանջել են Մայր աթոռից բացառություն, սակայն բացառություն այդպես էլ չեն սացել:

Մեզ հեց գրույցում Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի տեղեկավարական համակարգի մամուլ դիվանի դասախանասնո տեր Վահրամ Բահանա Մելիխյանն ասաց, որ խնդիրը թեմական է եւ վերաբերում է Ռուսաստանի հայոց թեմին: Ինչ վերաբերում է Մայր աթոռի կողմից ֆիլմը արգելելուն, հերքեց՝ որդես առաջուց հասաստելով, որ այն ցուցադրվել է Մայր աթոռի «Շղակաթ» հեռուստափոխով:

Երեկ մեր հոդվածին ի դասախանասնո սացել ենք նաեւ Նոր Նախիջեանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի մամուլ դիվանի հաղորդագրությունը, որտեղ ղեկավարը հայտարարությունը որակվում է ինքնահասաստման փորձ:

Թեմը գրաբարիչ, անհիմն եւ սսահող ուրակեց ղեկավարը հայտարարությունը, թե թեմական առաջ-

նորդի եւ Վարդես Արծունյան հարաբերությունները վասացել են: «Վարդես Արծունյան թեմական խորհրդի անդամ է, սրբազան հոր հեց զսնվում է անեւօրյա ցիւումների մեջ եւ իր նոսասն է բերում Մուկվայի եկեղեցական համակարի կառուցմանը: Այդ առնչությամբ Վարդես Արծունյան տեղեկացրեց, որ հրաժարվել է համագործակցել ղեկավարի հեց, քանի որ նա անսեսել է իր հորդուրները մինչ նկարահանումները սսանալ Մրբազան հոր օրհնությունը», ասված է հաղորդագրությունում:

«Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նիսում

Տեղի է ունեցել «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի երթական նիստը, որը մաթագահում էր ՀՀ Աժ դասգամավոր Կարեն Կարաղեթյանը: Նիստում հաստատվել են հիմնադրամի առաջնական կարճաժամկետ ֮որգերի կոնկրետ ժամկետներ:

Մասնավորաբար Լոռու մարզի մանկավարժների ու երիտասարդ գիտնականների դարգեատրման արարողությունը կկայանա դեկտեմբերի 2-ին Վանաձոր ֆադում: Այդ օրը Կարաղեթյանների ընտանիքի կողմից կդարգեատրվեն Լոռու մարզի շուրջ 300 մանկավարժներ եւ 50 երիտասարդ գիտնականներ, ովքեր աշխատում եւ ստեղծագործում են մարզում:

Ինչո՞ւ են հայցնի է, «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամը, Սամվել է Կարեն Կարաղեթյանների գլխավորությամբ, սարինք շարունակ կազմակերպել է լոռեցի հազարավոր երիտասարդների տնօրյա հավաքահանգիսը Ճարկածոուրում: Այս սարի եւ Լոռու մարզի 300 երիտասարդների կայքէջն ծարկածո: Այս անգամ դեկտեմբերի 21-ից 23-ը ներառյալ:

Մասնավորաբար Լոռու մարզի մանկավարժների ու երիտասարդ գիտնականների դարգեատրման արարողությունը կկայանա դեկտեմբերի 2-ին Վանաձոր ֆադում: Այդ օրը Կարաղեթյանների ընտանիքի կողմից կդարգեատրվեն Լոռու մարզի շուրջ 300 մանկավարժներ եւ 50 երիտասարդ գիտնականներ, ովքեր աշխատում եւ ստեղծագործում են մարզում:

Ինչ ղեկավարում է Լոռու մարզում կառուցվելիք բժշկական կենտրոնի ծննդասանը, որը կառուցվելու է Կարաղեթյանների ընտանիքի միջոցներով եւ ուի համար սրամարգվելու է մինչեւ 2.5 մլն դոլար, առաջ հողային աշխատանքները կսկսվեն արդեն առաջիկա մեկ ամսվա ընթացում: Դեկտեմբերին մարզում հիմնադրամի աջակցությամբ կանցկացվեն նաեւ մարզական միջոցառումներ, այդ թվում՝ թիվ 32 ընտրասարածն

«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Foreign Policy-ին Երդողանի հետ «գլոբալ մտածողների» ցուցակում է ընդգրկել Դավութջյուլուն

Որքան էլ թուրքական շրջանակներում նա ունենա «թուլամիտի» կամ «Թուրքիայի Զիսինջերի» համարում

Ամերիկյան Foreign Policy հանդեսը, թուրքական «Ռադիկալի» նույննախնի 27-ի վկայությամբ, հրատարակել է «գլոբալ մտածողների» այս ցուցակում, որտեղ Թուրքիայի վարչապետ Երդողանը արագործնախարար Դավութջյուլունի հետ զբաղեցնում է 28-րդ տեղը: Ցանկում առաջինը Մյանմարի նախագահն ու ընդդիմություն ղեկավար են, երկրորդը՝ Թունիսի նախագահը, երրորդը՝ ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Բիլ Զիլինթը իր սիկնոզ՝ դեմոստրատոր Յիլարի Զիլինթի հետ:

Ամերիկյան հանդեսը, ըստ «Ռադիկալի», Երդողանին և Դավութջյուլունին «գլոբալ մտածողների» ցուցակում է ընթերցել սարածաբանական, մասնավորապես Սիրիայի և Կադաֆարի գաղափարներում առաջնորդի դեր ստանձնելու համար, ավելացնելով. «Երբ արա-

բական աշխարհը խառնաշփոթ իրավիճակում էր, իսկ ԱՄՆ-ն՝ հետևադասի դերում, Թուրքիան միջազգային դերակատարություն հանդես բերեց սարածաբանական, ընդգծելու համար, որ ինքը իդեալական կանոն է Արևելքի և Արևմուտքի միջև: Ինչ վերաբերում է Երդողանին և Դավութջյուլունին, ադա նրանք երկրներում առջև են կանգնած Սիրիայի հարցում: Կան իրադարձությունների եզրում են մնալու, կամ էլ՝ ճանադարձը միայնակ հարթելու»:

Որքան էլ Foreign Policy-ն «գլոբալ մտածողների» ցուցակում ընդգրկի Թուրքիայի վարչապետին և արագործնախարարին հետ, վերջիններիս նկատմամբ վերաբերմունքը միանշանակ չէ ինչպես երկրներում, այնպես էլ դրսում: Համարում են, որ Թուրքիան, ինչպես մյուսները, հոկտեմբերի 10-ին Մեջլիսում ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության առաջնորդ Քըրքչըրարոյուն Դավութջյուլունի անվանել էր «թուլամիտ», ընդգծելով, որ աշխարհը նրան սանձաձառնակություններով է ճանաչում: Այնուհետև նա Թուրքիայի վարչապետի առջնությունը ավելացրել էր. «Զանի որ Երդողանը չի հասկանում արագործնախարարությունը, ուստի կոչել է չափը կորցրածի (Դավութջյուլունի) ողջին»:

Քըրքչըրարոյուն բնութագրելիս նկատեց, որ վարչապետ Երդողանի և արագործնախարար Դավութջյուլունի սիրիական ֆաղափարները, որը, նրա կարծիքով, սրամաքանությունից զուրկ սանձաձառնակություն է: Այդ նույն նկատառումով Odatv.com կայքէջում Դավութջյուլունի «Թուրքիայի Զիսինջեր» է անվանում Հուսեյն Վոդիսալին:

ՆԱԿՈՒԵ ԾԱՐԵՅԱՆ

Քաղաքին և ազգային հորդորել էր դառնել ԽՍՀՄ ասոնային զենքը

Լիբիայի նախկին առաջնորդ Մուամար Զադդաֆին 1990-ականների սկզբներին Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաևին առաջարկել էր հանրապետության սարածին թողնել ԽՍՀՄ միջուկային զինանոցը, որից օգտագործվի որդես «առաջին մահմեդական ասոնային ռումբ»:

Այդ մասին դասնել է Ղազախստանի նախկին արագործնախարար, ներկայումս ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուդարի սեղակալ Քասիմ Ժոմարտ Տոկտեբը:

Նրա խոսքերով, 1992 թվականին Նազարբաևին գրած նամակում Քաղաֆին խոսեցել էր «բազմամիլիարդանոց օգուտներով» հասկացնել միջուկային զինանոցի դառնալու մտախառնակ, սակայն Ղազախստանի նախագահը հեռախոսով մերժել էր լիբիացի ղեկավարի առաջարկությունը: ՌԻԱ գործակալությունը մեջբերում է Տոկտեբի այն խոսքը, թե Սեմիոպալսիսկի զինափորձարանը փակելու վերաբերյալ Նազարբաևի ստորագրած հրա-

մանագիրը «նախադեմ չունի համաժամարարային դասնության մեջ»: Խորհրդային ժամանակներում հենց Սեմիոպալսիսկում էր դառնում արդիական միջուկային զենքը: 1949-1989 թթ. այնտեղ իրականացվել է առնվազն 468 միջուկային փորձարկում, դառնեցվել են առնվազն 616 միջուկային և ջերմամիջուկային սարքեր: Ղազախստանի իշխանությունների որոշումով 1991 թ. օգոստոսի 29-ին Սեմիոպալսիսկի միջուկային զինափորձարանը փակվեց: Իսկ Քաղաֆին ստանվեց 2011 թ. հոկտեմբերի 20-ին:

«Տնագույնը», որի մասին լսել են 1920-ական թվականներին

Երեկ Ադրբեյջանի ԳՍՍ Նիգամի անվան գրականության ինստիտուտում ավարտվել է «ադրբեյջանցի բանաստեղծուհի» Մեհսեթի Գյանջելիի ծննդյան 900-ամյակին նվիրված գիտաժողովը: Հասարակության սնունդ, ակադեմիայի թղթակից անդամ Ռաֆայել Հունեյնովն ասել է, որ «ժամանակի և ոչ մի ժողովուրդ չի ունեցել նման բանաստեղծ»: Ըստ Հունեյնովի, Մեհսեթի Գյանջելին «նաեւ Կախմասիսուսի է եղել, կոմպոզիտոր»: Թե ինչու է ոչ նաեւ «նկարչուհի», Ռաֆայել Հունեյնովը ոչինչ չի ասել:

Իսկ ինչպե՞ս է ստեղծվել «ադրբեյջանցի բանաստեղծուհի Մեհսեթի Գյանջելիի» առաստեղը: Պարզվում է, 1923թ.-ին մի խումբ ուսուցիչներ «էֆգուլուացիայի են ենթարկել Նիգամիի աշխույժը»: Այդ ընթացքում հայտնաբերվել է «կնոջ աշխույժը»: Նախադեմ ենթադրվել է, որ դա «բանաստեղծի Աֆագ անունով կնոջ աշխույժն է»: Բայց կարճ ժամանակ անց Երդողանի մեջ է դրվել «գիտական քննադատ, որ Նիգամիի հարեանությունը հորին հանձնված կինը միջնադարյան դարակական ավանդադասումից հայտնի բանաստեղծուհի Մեհսեթին է»: Եվ նրան էլ արվել է «Գյանջելի» դասնանունը:

Միջնադարն, իհարկե, գաղտնիներ ունի: Բայց ոչ՝ ադրբեյջանցի «ուսուլմասիհոդների» համար: Նրանց համար մեծ դժվարություն չի ներկայացրել ավանդադասումի հերոսուհուն դարձնել «իրական բանաստեղծուհի», դարսկերեն ռուբայները համարել «ադրբեյջանական լուրջիայի գոհարներ», ինչպես նաեւ «գանազան փաստերի համադրմամբ դարգել, որ Մեհսեթին ծնվել է 1098թ.-ին»:

Թող որ «այդպես է», բայց այդ դեպքում ինչպե՞ս հասկանալ, որ 2012-ին է նվազում նրա «ծննդյան 900-ամյակը»: ԶԷ՞ որ դարգազույն թվաբանական հաշվարկով՝ 1098+900 հավասար է 1998-ին: Այսինքն, Մեհսեթի Գյանջելիի 900-ամյակը դեմ է լրացած լինել 1998-ին: Ջարմանալու ոչինչ չէր լինի, եթե «հնագույն ադրբեյջանցի բանաստեղծուհուն 900-ամյակը» չնվազեր, ինչպես Բաբկի լրացվածից մեկն է ձեւակերտվել՝ «3ՈՒՄԵՍԿՕ-ի գծով»:

Վ. Ա.

Հոլանդիան վերացրեց ասվածանարգությունը ֆրեականացնող օրենքը

Հոլանդիայի խորհրդարանը ձայների մեծամասնությամբ չեղյալ է հայտարարել ասվածանարգության համար ֆրեական դաշիթ նախատեսող օրենքը: Այդ մասին հաղորդում է Ասոցիացիոն լուրեր գործակալությունը:

Նախաձեռնության ղեմ արահայտվել է միայն Staatkundig Gereformeerde ֆրիսոնական կուսակցությունը, որը խորհրդարանում ունի ընդամենը 3 դասազանավոր: Նրանք օրենքի վերացումը համարում են «հոգեւոր ձգնաժամի խորհրդանշան»:

1930-ականներին ընդունված օրենքը չէր կիրառվել արդեն 50 տարուց ավելի: Երկրում վարուց ֆրեականները էր այն չեղյալ հայտարարելու հնարավորությունը խոսքի ազատության քննադատության օրենքից: Հարցն առանձնակի արություն ստացավ 2011-ին, երբ ծայրահեղ աջ ֆաղափական գործիչ Գեեթեր Վիլդերսին հաջողվեց դասարանում աղաջուցել, որ ինքը կարող է ֆնտազիստիկ լիպանը, նույնիսկ եթե իր դասողությունը վիրավորում է մահմեդականների կրոնական զգացմունքները:

Բեն Լադենին մասնաձեռնակը հազարով է անում

Պակիստանցի բժիշկ Շաֆի Աֆրիդին, որի շնորհիվ ԿԻԿ-ին հաջողվել էր հայտնաբերել և սղանել Ուսամա բեն Լադենին, հազարով է հայտարարել: Այդ մասին հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը: Աֆրիդին հայտնաբերում բանարկված է դասնադաշի կապերի համար, սակայն Պակիստանի իշխանություններին ֆնտազիստիկ լիպանը կարծում են, որ իրականում բժիշկն հետադարձում են ամերիկացիների հետ համագործակցելու համար:

2012 թ. սեպտեմբերին Աֆրիդին ամերիկյան Fox News հեռուստատեսային շաբաթը հարցազրույցում հայտարարել էր, որ բանսում իրեն խոսեանգում են և որ Պակիստանի հասուկ ծառայությունները խիստ բեռնաձեռնակ են սրամարկված ԱՄՆ-ի հանդեմ: Այդ նյութի հրատարակումից հետո Պակիստանում անցկացրել էին հետախույզում, որից դարգվել էր, որ բժիշկը կառառել է բանաստեղծուհուն և նրանց բջջային հեռախոսներն օգտագործել մամուլի, ընթանիքի և բարեկամների հետ զրուցելու համար: Դրանից հետո բանսի 6 ծառայողների հեռացրել էին աշխատանքից:

Ռումինական հանցախմբի աննախադեմ գողություն Ավստրալիայում

Ավստրալիայի նոսրականությունը երեկ հայտարարել է, որ մերկացվել է ռումինական մի հանցախումբ, որն Ավստրալիայի դասնությունում մեջ կասարել էր վարկային ֆարսերի սվայների խոստորագույն գողությունը: Նախորդին Ռումինիայի նոսրականությունը ավստրալացի իրավադասների հետ համագործակցելով կանալավորել էր 16 հանցագործների, ձերբակալելով նրանցից 7-ին և մերկայացնելով մեղադրանքներ: Ընդգրկված մասնակցել է մոտ 200 նոսրական, հաղորդում է Australian Associated Press գործակալությունը:

Հանցախմբի անդամներից մեկը, որը կալանավորվել է, բայց չի ձերբակալվել, հունահունական ընթացմարտի գծով չենթիոն Գեորգե Իգնասն է, որի մականունն է «Կարդասյան արջ»: Որոշ տեղեկությունների համաձայն, վերջին սարիներին նա հաճախ է մեկնել Ավստրալիա:

Ռումինիայում գործելով՝ համակարգահանները «կոսրել» են մոտ 100 ավստրալական փոքր ձեռնարկությունների (բենզակալայաններ կամ մթերային խանութներ) համակարգերը: Նրանց հաջողվել է ստանալ 500.000 վարկային ֆարսերի համարները, որոնցից 30.000-ն օգտագործել են կեղծ ֆարսեր դաստեղծելու համար: Հանցագործները ձեռք են բերել 30

մլն ավստրալական դոլարի (31 մլն ամերիկյան դոլարի) արդարներ և սղասարկումներ Եվրոպայում, Ավստրալիայում, ԱՄՆ-ում և Հոնկոնգում: Հաղորդվում է, որ միջոցները վերադարձվել են այն բոլոր ավստրալացիներին, ում ֆարսերի գումարները գողացվել էին: Տուժած փոքր ձեռնարկությունները ամրադրել են իրենց անվանագրության համակարգերը:

մլն ավստրալական դոլարի (31 մլն ամերիկյան դոլարի) արդարներ և սղասարկումներ Եվրոպայում, Ավստրալիայում, ԱՄՆ-ում և Հոնկոնգում: Հաղորդվում է, որ միջոցները վերադարձվել են այն բոլոր ավստրալացիներին, ում ֆարսերի գումարները գողացվել էին: Տուժած փոքր ձեռնարկությունները ամրադրել են իրենց անվանագրության համակարգերը:

Նորաստեղծ հիմնադրաման աջակցում է բալետին

Ստեղծվել է «Բալետ 2021» հիմնադրամը, որի նպատակն է Հայաստանում նոր բեմադրիչների հրավիրելը, նաև մեր դարերի նոր արտասահման վերադարձված ուղարկելը: Հիմնադրամը նաև կնպաստի, որ ներկայացվեն նոր բեմադրություններ:

Հիմնադրամը իր աշխատանքները կմեկնարկի դեկտեմբերի 1-ից Գաբրիել Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնում՝ բալետի երեկոյով, որի հասույթը կհամապատասխանի հիմնադրամի նպատակներին: Այս մասին երեկ լրագրողներին տեղեկացրեց հիմնադրամի սեփական Լիլիթ Պետրոսյանը: Նրա փոխանցմամբ՝ հիմնադրամը կողմնակից է, որ հիմնադրամը գործի, քանի որ միայն ժամանակակից ֆինանսավորումը չի բավականաց-

նում: Իսկ Ա. Ստեղծիչի անվան օպերայի երեկոյի ազգային ակադեմիական թատրոնի բալետային խմբի գլխավոր բալետմետր Ռուդոլֆ Խառատյանը հավելում է, որ ստեղծագործական մեծ կոլեկտիվները առհասարակ իրենց համար ստեղծում են նման հիմնադրամներ, քանի որ միայն ժամանակակից ֆինանսավորումը չի կարողանում իր վրա վերցնել ողջ թատրականությունները:

«Բալետ 2021» հիմնադրամը արդեն աշխատում է ծրագրեր ունի, ներկայումս նախապատրաստված փուլում են երկու բեմադրություններ: Հիմնադրամի սեփական նախագահը էլ հայտնում է, որ իրենց մնացած ծրագրերն էլ աշխատանքային կիրառվեն:

Ի. Պ.

Տանգանիկայի նպաստ օձուխի Մուրբ Մարիամ Ասվաճաճին եկեղեցու վերանորոգման

Հայաստանի նկարիչների միությունում բացվել էր գեղանկարիչ Նիկոլ Աղաբաբյանի վերջին մեկ սարվա ընթացքում վրձնած 40 աշխատանքների բարեգործական ցուցահանդեսը: Երեկ ցուցահանդեսի փակմանը «Ազգը» գրուցեց մեկ սարի առաջ հիմնադրված «Հովհաննես Իմաստասեր կաթողիկոս օձուխի» հիմնադրամի սեփական Վահագն Երևանցիի հետ ելույթով: Նոր հիմնադրամը նախաձեռնել է ծնունդով օձուխի (այժմ բնակվում է Ռուսաստանում) բարերար Մովսես Ջավադյանը, որն էլ հիմնադրամին նվիրաբերել է կտրիկ գումար: 5-6-րդ դարերում կառուցված եկեղեցին օձուխի կաթողիկոսի կողմից մասնակի վերակառուցվել է: 1888 թվականին, Արվյան եղբայրներն ամբողջությամբ փոխել են եկեղեցու սանիթը, կառուցել երկու զանգակատներ: Խորհրդային ժամանակ, որոշակի փոփոխություններ են եղել, որոշակի օգտագործվելու համար կոսմետիկ վերանորոգում է արվել ու եկեղեցին այլևս չի վերանորոգվել է հայտնա-

վել է վթարային վիճակում: Եվ ահա առաջին անգամ հիմնադրամի ջանքերով կազմակերպվում են միջոցառումներ՝ արժեքավոր եկեղեցական համալիրի հիմնական վերանորոգման համար՝ շուրջ 320 մլն դրամ: Անդրանիկ ցուցահանդես-վաճառքը հենց այդ նպատակով էր կազմակերպված: Գեղանկարիչ Նիկոլ Աղաբաբյանից ստեղծված, որ արդեն գնվել է 10 կսավ էլ այդ գումարը կազմում է 10.000 ԱՄՆ դոլար: Այս սարվա հուլիսի 23-ին սկսված վերանորոգման աշխատանքներն այժմ դադարեցված են եղանակային վաճառքների մասնաշաղկապով: Նույն անունով էլ հուշագիր, ել գործընթացը բարեհաջող շարունակվում է: Նման բարեգործական առաքելությանն աջակցողների յուրաքանչյուր լուծման մեծ դեր կատարում է երեք սարի անց մեկ կունենանք ես մեկ ամբողջովին վերանորոգված եկեղեցի: ՄԱՐԵՏԱ ՄԱՐԵՏԱՆ

- **Պրն. Յովասափեան, կրնա՞ք ներկայանալ «Ազգ»-ի ընթերցողներին:**
- Ծնած եմ Իրան, սարական կրթություն ստացած եմ Թեհրանում: 1965-ին մեկնած եմ Սովետական Հայաստան՝ ուսանելու: 1971-ին ավարտած եմ Պոլիտեխնիկական ինստիտուտը: Այդ թուականին կ'ադրիմ Բեռլինի մեջ: Այստեղ զայս դաստիարակում չէր: Ես դառնալ չէի կրնա: Ծախին

վեղը կը կոչուի «Սոսիս եւ նա կգա», խմբագիրը՝ կինո-մանդատ Սերգեյ Գալստեանն է, ինքն էլ որ առաջարկեց այդ վերնագիրը: Ինքն էլ համար լավ կարելու էր Ծախան Ծախանուր թարգմանելը: 6 գիրք հրատարակած եմ, սակայն մեծանուն վիդեո-սանիթն՝ «Նահանջը առանց երգի»-ն կը համարեմ անոր գլուխգործոցը:

առաջարկեց որ թարգմանեմ, եւ ինքն կը խմբագրէ: Այդ բառակազմի ծանր դաստիարակումն էր եւ փորձական ֆանի մը էջ թարգմանել է եւ հաւանութիւն ստանալ էս Ծախանուրի ընկերոջ խախտմամբ:
Ծախանուրի վեղը ժամանակակից է, կառուցուած է համաժողովրդային սիրոյ եւ ըմբռնումներու հակասութիւններու վրայ: Բոլորովին չի խանգարեր օտարին, որ

Ծախան Ծախանուրի «Նահանջը առանց երգի» վեղը գերմաներէն Տարգազրոյց՝ թարգմանիչ-գրող Սամուէլ Յովասափեանի հետ

վարչակարգը չէր ձգեր, որովհետեւ Ս. Միութեան մէջ ուսանած էի...: Այդ դասաւանդու ալ եկայ Բեռլին, ուր կարող էիմ անժամկէտ անձնագիրով ադրիլ:
Անուանացած եմ, ունիմ 3 երախա, հակառակ որ թեմիական կրթութիւն ստացած եմ, բայց զիս կը հետաքրքրէ գրականութիւնը, մասնաւորապէս՝ հայ գրականութիւնը:
1975 թուականին սկսայ գրել հայերէնով ու գերմաներէնով: Հայերէն դաստիարակումներ գրել չէր «ստացուէր», որովհետեւ լեզուին լավ չէի սիրադաստ: 1990 թուականին սկսայ գերմաներէն դաստիարակումներ գրել, որոնցմէ երկուրդ տարիներու զերմաներէն գրող օտարերկրացիներու ժողովածուի մը մէջ: Քաջալերուած Ծախանուրի գրելը եւ 2004 թուականին յաջողեցայ զիրք հրատարակել գերմաներէնով: Այդ Երեւանի մէջ զայն հրատարակեցի հայերէնով: Գրեցի վեղ մը 2009 թուականին, որ լավ աշխատանք էր՝ «թափփիլի»-ի մասին: Տարբեր մափիոզ խմբեր, Ս. Միութեան երկիրներէն կանայք խաբարեցանք կը բերէին Եւրոպա եւ կ'օգտագործէին հասարակաց տներու մէջ:

- **Ինչո՞ւ համար Ծախան Ծախանուրի «Նահանջը առանց երգի» վեղին թարգմանութիւնը գերմաներէն է:**
- Ես 30 տարիէ ծանօթ եմ Ծախան Ծախանուրին որոշ վիդեո-սանիթ: «Նահանջը առանց երգի»-ն 1980 թուականին տարգրուեցաւ նաեւ Երեւանի մէջ եւ ես զայն կարդացի մի ֆանի անգամ: Վեղը բառականին բարդ գրուած է եւ առաջին ընթերցանութեամբ հասկնալը բառականին դժուար է:
Մի ֆանի տարի առաջ, գերմանացի գրաքննադատ մը, դասախօսութիւն տուաւ Բեռլինի հայ համալսարանի մէջ, Ծախան Ծախանուրի եւ «Նահանջը առանց երգի» մասին, զայն դասելով համաշխարհային գրականութեան շարքին: Իր վերլուծութիւնները լավ գրական էին վեղին մասին: Ներկայեւրդ հետաքրքրուեցանք, թէ վեղին գերմաներէն թարգմանութիւնը կայ: Պարզուեցաւ՝ չկայ: Գրաքննադատը Բեռլ, Բոխումէն, ըսաւ որ իմ կարդացած է անգլերէն թարգմանութիւնը, որ 1980 թուականին տարգրուած է Լոնդոնի մէջ: Անկէ ետք իմ գերմանացի ընկեր Բեռլինը, որ լավ տարաբան էր դասախօսութեան, ա-

վեղը կարդայ եւ մեծ բառակազմութիւն ստանալ:
- **Ինչո՞ւ ծրագրեր ունի մօտիկ աշխատանքի համար:**
- Հիմա ինքն ամենէն լավ կը գրադրեցէն Հայաստանի վիճակը եւ Սփիւռքի հայութիւնը: Յաճախ հայկական կայքերու վրայ յորովածներ կը գրեն: Ծախանուրը կը համարեմ, որ գերմանահայութիւնը կամ գերմանալեզու հանրութիւնը իմանայ, թէ ինչո՞ւն է ինչո՞ւ արեւմտահայութիւնը այդպիսի տարբեր վիճակում ունեցաւ: Այդ առումով նշանաւոր դիւնազէտ եւ դաստիարակ Ջոն Կիրակոսեանի գիրքը կարելու կը համարեմ: «Առաջին համաշխարհային պատերազմը եւ արեւմտահայութիւնը» եւ «Եւրոպական դիւնազէտութիւնը եւ արեւմտահայութիւնը» կը թարգմանեմ եւ կը միացնեմ մէկ գիրքի մէջ, զանց ընելով մանրամասնութիւնները: Ծախանուրը գրուած են արեւմտահայութեան մասին, բայց այն որ Ջոն Կիրակոսեանն է փոխանցեց մեզի, մեանը չկայ...: Յոյսով եմ որ միշտ կարողանանք զիրք ամառել եւ տարգրել:

ՍԱՄՈՒԷԼ ՅՈՎԱՏԱՓԵԱՆ
Բեռլին-Բեյրութ

Ռոջեր Կուլտեյանի «Բյուզանդիայից արեւելք» ֆիլմ-նախագիծը զարգացման նոր փուլում Ֆիլմը՝ գրաֆիկական նովելի սարքերակով

Խոր հուզականությամբ, էթիկական աստիճան բնորոշ ծանրակշիռ հստակությամբ ու վառ գույներով «Ռազմի ասվածներ» նորընծա գիրքը փաստացի «Բյուզանդիայից Արեւելք» ֆիլմ-նախագծի տարածք է, որը մինչեւ ֆիլմի արարումը ազդարարում է իր մասին նրանց, ովքեր հետաքրքրված են այս խոսքի նախագիծով: Ռոջեր Կուլտեյանի «Ռազմի ասվածներ» գրաֆիկական նովելի շրջանակներում զիջարկային ու Տորոնտոյից հետո ներ-

կայացվեց նաև Գլենդեյլի համայնքի գրադարանում:
«Բյուզանդիայից արեւելք» համահայտ ֆիլմ-նախագծի աշխատանքները դադարեցվել են ֆինանսական խնդիրների դասաւանդով: Մեր հայրենակից, հոլիվուդյան սաղանդավոր ռեժիսոր, մուլտիմիդիալստ, գրող եւ նկարիչ Ռոջեր Կուլտեյանը համառոտն ուղիներ է որոնում այն կյանքի կոչելու համար: Հիշեցնենք, որ «Բյուզանդիայից Արեւելք» նախագիծը, ըստ սցենարային դաստիարակի, ընդգրկելու է հայոց դաստիարակի վճռորոշ ժամանակներից մեկը՝ 1915 թվականի զանգուրդը: Բյուզանդիայից արեւելք, որը հեղինակի, այս ֆիլմը լինելու է առիթ բացառիկ անհասկանալիությունների անձնագրով ու հերոսականության մասին այն ժամանակ, երբ աշխարհը անընդմեջ թարգմանվել էր կրոնական հակամարտությունների մեջ էր: Դա դաստիարակում նոր հայացք է լինելու աշխարհում հայերի դերակատարության մասին այն ժամանակ, երբ արդեն կործանվել էր Հռոմեական կայսրությունը: Եվ, անկասկած, հոլիվուդյան այս հսկայածավալ նախագիծը աշխարհի դաստիարակները Հայաստանի մասին կներկայացնի նոր լույսի սակ: «Բյուզանդիայից արեւելք» ֆիլմի աշխատանքները կանխավ ծավալվել են Նոր Զելանդիայում: Այս նախագծի վերաբերյալ Ռոջեր Կուլտեյանը ստեղծագործական համագործակցության առաջարկ է արել հոլիվուդյան աշխարհահռչակ դերասան Մել Գիբսոնին: Նրանց բանակցությունները դեռևս նախնական փուլում են:
Ռոջեր Կուլտեյանը ֆիլմի ստեղծումը համարում է «իր կյանքի գործը»:
ԳԻԲՍՈՆ ԳՆԵԻԵՆՍՆ
Լու Անջելո

